

Szerkesztési iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1899.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVIII. évfolyam. 160. szám.

Különléti árak:

Egész évre ———— 12 ft.
Félévre ————— 6 „
Negyedévre ————— 3 „
Egy hónap ————— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetői
irodáknak.

Megjelenik

vásár- és ünnepnapok kivételével
mindennap este 6 óráig.

Szombat, július 15

Petőfi-ünnepély Nagybecskereken.

Lanka Gusztáv veterán költőnk a következő sorokat intézte lapunk szerkesztőjéhez:

Kedves Lajosom!

Szerkesztőséged alatt megjelenő „Torontál” folyó évi 156. számának vezércikkében mindenkit mélyen megható szavakban emlékeztél meg a halhatatlan Petőfinak, mint ilyennek irodalmi és hazafiai érdemeiről. A Petőfi Társaság kebeléből indult ki az eszme, hogy gyászos halálának 50 éves évfordulóját, a megemlékezés ünnepét, országosan megüljük. A mozgalomnak, mely ez irányban megindult, nagyobb és kisebb részleteiről csaknem napról-napra olvashatsz s abból kivehetted, hogy az ige testté lőn és a megemlékezés ünnepe országos ünneppé lesz. Vezércikked végén csekélységségről úgy emlékezel meg, mint a ki e városban a Petőfi Társulat intencióinak megfelelően, szintén emlék-ünnepélyt fogok rendezni.

Azt te is tudod, hogy az élő Petőfi Társasági tagok között, tekintettel a választási időre, én vagyok a legöregebb. Az eszme, mely a Petőfi Társaság kebeléből kiindult, mint annak tagját, engem is körébe vont s azt mondanom is felesleges, hogy az előintézkedésekben nemcsak megnyugodtam, hanem azokat minden irányban a leghelyesebbeknek és legelőrelvezetőbbeknek találtam. Az ellen sem lehet senkinek ellenvetése, hogy Nagy-Becskerek városa is, mint Torontálme gyének központja, megemlékezzék azon férfiról, aki verseiben lelkének kincseit a hazában közössé téve, azoknak fennmaradásaért és tovatérjesztéseért hazafiai dalaiban nemcsak vezérfáklyát gyújtott, hanem a haza és szabadságszeretetét halálával is igazolta.

En maholnap 80 éves ember leszek. Testben elgyengült, de lélekben talán

még elég erős arra, hogy az emlék-ünnepélyhez, melyet Nagy-Becskerek város intelligenciája arra alkalmas férfiak elnökölete melletti bizottság által rendeztetni fog, tehetségemhez képest hozzájáruljak.

A mint tudjuk, a nemzet maradó nagyságára és dicsőségére az ünnepély országos lesz s így annak rendezése méltányosan vagy országgyűlési képviselőket, vagy hatóságaink valamelyik kiváló tagját illeti; én, mint a Petőfi Társaság tagja, annak intézkedéseire minden tekintetben hozzájárulva, a rendezést már csak azért sem vállalhatnám el, mert az, a mit én e tekintetben eszközölhetnék, nem az országos ünneplésnek s így nem a közvélemény nyilatkozatának, hanem a Petőfi Társulat magas eszményének, a melyet szivemből-lelkemből osztottam, volna kifolyása.

Nagy-Becskerek, 1899. júl. 14.

Hived

Lanka Gusztáv.

Főispánváltás Trencsénben. Szalavszky Gyula, trencsénmegyei főispán legközelebb megváltik állásától. Utódja, hir szerint, Osztrólczy Géza trencsénmegyei nagybirtokos lesz.

A komárommegyei emberkinzás.

(P. C.) Az országgyűlés szerdán, f. hó 12-én legmagasabb királyi kézirattal f. évi szeptember 28-ig elnapoltatott. A záróakordba egy kellemetlen éles hang vegyült, amennyiben egy ellenzéki képviselő szavát azokat a kegyetlen emberkinzásokat, melyeket a hírlapok közlése szerint komárommegyei közigazgatási tisztviselők követtek el s a melyek nem csupán nálunk, hanem messze az ország határain túl is a legnagyobb feltűnést keltették. Nemzetiünk becsületére ki kell jelentenünk, hogy az esetről szóló tudósítások mindentűt a legnagyobb fel-

háborodást idézték elő s hogy még azt a körülményt sem hajlandó sehol senki enyhíteni, vagy épen mentő oknak elfogadni, hogy az állítólag megkinzottak olyan elemek, kikről minden büntényt bizvást fel lehet tenni.

Különbözik pedig azt sem szabad elhallgatni, hogy szavaikkal egyének, kik a komárommegyei és különösen a mocsai viszonyokat ismerik, az egész dolgot bihetetlennek mondják. Azt állítják ezek, hogy ha a kinzások valóban megtörténtek volna, a mocsaiak részéről egy percig sem lenne biztos azoknak a tisztviselőknak az élete, kiket a kinzásokkal gyanúsítanak. De midőn ezt konstatáljuk, másrészt azt is meg kell állapítanunk, hogy nyílt titok, hogy a közbiztonsági közegek majdnem az egész országban oly eszközöket vesznek alkalmazásba, melyek a létező törvényekkel nincsenek összhangban és hogy a közvélemény ez ellen csak akkor reagál, ha különösen feltűnő eset jut nyilvánosságra.

Gyanúsítottak ellen ugyanis két instancián gyakorolják a brutalitásokat. Ez állapot megvilágítása végett csupán a fővárosban előforduló számos esetre kell hivatkoznunk, mely esetekben a rendőrség részéről oly vallomások terjesztettek a bíróság elé, melyekről a vádlottak azt állítják, hogy csak azért vallották, hogy a rendőrség kezéből szabaduljanak és a rendes bíróságnak átadassanak. Ha ez a fővárosban lehetséges, akkor elképzelhetjük, hogy állunk a távol vidéken.

Tagadás és eltussolás itt nem segít semmit és ha talán az ellenzéknek azzal elég lesz téve, hogy a főispánt elmozdítják helyéről és a vétkeket hivatalnokokat megbüntetik, ezzel szemben ki kell jelentenünk, hogy a létező állapotok ezzel még nincsenek orvosolva és hogy e végből más rendszabályokhoz kell nyulni.

A nem tagadható baj gyökere abban van, hogy olyan közegeket biznak meg

A „TORONTÁL” tárcája.

Finale.

A trubadur elzengi még utószor
Királykisasszonyának a dalát,
Azután elvonul a rengetegbe.
Ugy gondol ott könnyek között read.
Mesebe szövi rég leltűnt időknek
Szívébe' zsongó szép melódiát.
A mi talán csak mese lesz örökre
S a mit a szive most is félve áhit.

A trubadurnak utolsó danája
Olyan busongó épp, mint ő maga.
Féleje árad nyári éjszakákon
Egy barna lány hajának illata.
Láztól gyötörve látja, mint egy álmat,
Két ragyogó szem izzó sugarát
S általakarolja, mint valaha régen,
A Loreleynnek karcsu derekát.

Nem tud nevetni, sirva tér pihenni,
Könyvek között találja föl a regge,
S királykisasszonyát ha jönni látja,
Zokogó szive félve megrenege,
Szellőseke hozza csacska lepke szárnyán,
Fülébe azt a bus melódiát,
Mely menyasszonyról mond szép rege-álmat,
Egy bánatos leányról legkivált.

A trubadur fejét busan lehajtja,
Imádkozni, de imádság helyett
Elfogja szivét valami igézet,
Ugy sugja egyre a Te nevedet,
És nincs más vágya, mint hogy bucsúzóra
Az ajka ajkad csókokban fűrossze,
Hisz trubadur és királykisasszony
Csakis mesében illenek össze.

Sz. Szigethy Vilmos.

A költők szerelméről.

Költő és szerelem, e két fogalmat nem is lehetne tán elválni képzelné? A szív az, a mi a költőknél az ész mellett előtérbe lép, a szívvilága az, melynek légkörében éltek mindig a költők.

Aki a költők életrajzait figyelemmel olvassa, az a mondottakról meggyőződhetik; sok érdekes apróságokat találhatni azokban, a hajdan kor költőiben ép úgy, mint az alig múltban.

A lesbosi dalnoknő, Sappho egész életét szerelemnek áldozta s öngyilkos is lett boldogtalan szerelemből. Ovidius nagymester volt a szerelemben, amit az „Amorum libri” is mutat, az ő életének folyamában is a szerelem képezi a katasztrófát, amennyiben Augustusz császár leánya, Julia miatt száműzték. Horatius is csak a szerelemnek élt, ami kitűnik kedveseinek hosszú sorozatából. Catullus szerelmi költeményeiből szinte kiviláglik, hogy egész életét udvarlásban tölté el. Hogy e korban más nézetek uralkodának a szerelmet illetőleg, mint most, azt tán fölösleges mondanom, plane a köztársaság utolsó századában s a császárok alatt, hol az erkölcs, a hitvesi erény fogalma kitöröltetik a szótárból s a ledérség és kéjelgés töltik be helyüket. Eme bűnököt a költőkben sem lehet megtróni, mert ők is csak koruk gyermekei valának.

A középkori költő nőimádása meg épen nevetséges; a trubadourok és a minnesangerek a nőt egy rangra helyezik az Istenséggel s tömördek ostobaságot követnek el vak szerelmükben. Elég lesz ezekből csak egyet említenem, Liechtenstein Ulrikot, a liechtensteini hercegek őst, a minnesangerek királyát, ki rendszeren meg-

szokta inni kedvesének mosdóvizét s még verset is irt róla, mely így kezdődik: „Boldog az, ki kedvesének mosdóvizét megihatja.”

Dante, a költők legnagyobbika, már 9 éves korában szerelmes lett Beatriceba, akit később 17 év múlva mint 8 gyermekes anyát látott viszont, de ez nem ábrándítá ki, sőt e regényes szerelmét megtartá haláláig.

S az újabb kor költői is kivétel nélkül mind rabjai a szerelemnek. Goethe még nem volt 14 éves, midőn Gretchen iránt szerelmre gyult; s e viszonyára még aggkorában is gyönyörrel gondolt vissza a remekművének: Faustnak egyik alakját róla nevezé el. Burns Róbert a skót költő életcéljává tette a szerelmet. Mindnyájan ismerjük Maryjét, kihez gyönyörű dalokat irt; de később kicsapongóvá lett s az okozta halálát. Egy clubbot is alapított, melyben minden tagnak kötelessége volt egy vagy több szépség nyilvánvaló szeretőjének lenni.

Byron, a szerencsétlen nagy költő már nyolc éves korában szerelmes volt egy tizenhét éves leányba. S mint maga írja, oly „eszeveszetten bele volt bolondulva, hogy nem volt nyugalma, nem tudott aludni.” Midőn később házasságát meghallotta, beteg lett. 12 éves korában már ismét szerelmes lett egy másik nőbe, unokatestvérébe.

A mi Petőfinak, mint első költeményéből gyanítani lehet, 11 éves korában érzé először a szerelmet. Hogy mily heves és könnyen lóbanó szive volt a mi nagy lantosunknak, mutatja a következő eset. Egy este Priele Cornéliát látta játszani valami igen kitűnő szerepben s ez annyira megzavarta neki a fejét, hogy felvonásközben felrontott a színpadra s nőül kérte és kívánta, hogy rögtön esküdjék meg vele

fenyítő-ügyek vitelével, kiknek semminemű kriminálista képzettségük és képességük nincs. Ha valahol bünt követnek el, nem a nyomot kutatják mindenekelőtt, mely a tettesre vezethet, hanem befogják mindazokat az egyéneket, kiket a büntény elkövetésére képeseknek tartanak s ezeket aztán a hagyományos módszer szerint megkínözzák, mely eljárás, ha az igazi tettes véletlenül a befogottak közt van, sikeres is lehet, de különben természetesen eredménytelen kell, hogy maradjon.

Ezen a bajon csak a közigazgatási reformmal kapcsolatban lehet majd segíteni és a belügyminisztérium vezetésével megbízott Széll Kálmán miniszterelnök az a férfi, a ki gyökerénél ragadja meg a bajt és bizonyára nem elégszik meg azzal, hogy csak egyetlen, de nem egyedül álló esetben teremtsen kiengesztelést és szerezzék meg a bűnnek bűnhődését.

A miniszterelnöknek az ez ügyben hozzá intézett interpellációra adott erélyes hangú válasza teljes bizonyossággal remélni engedi, hogy a fent vázolt viszonyokkal rövidesen tabula rasa lesz még akkor is, ha azokból nem kovácsolnak tökélet egyes főispánok ellen.

HIREK.

Tájékoztató.

Julius 17. Közigazgatási bizottság.

Julius 20. Rendkívüli megyei közgyűlés.

A gőz- és kádfürdő mindennap reggeli 6 órától est 7 óráig nyitva van; hölgyek részére a gőzfürdő kedden és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon fél 6-tól 8 óráig este urak részére is. Naponta zuhany-fürdő.

— **Személyi hír.** Rónay Jenő főispán tegnap este visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **Hönig plébános jubileuma.** Augusztus elsején 25 éve lesz annak, hogy Hönig Péter plébános Csőszteleken elfoglalta állását s ez idő óta szakadatlanul a község lakóinak lelki üdvéért munkálkodott. Értesülésünk szerint a közbecsülésben álló lelképásztort tisztelői és barátai augusztus elsején nagy óvációkban fogják részesíteni.

— **Laudon-emlékünnap.** A 29. gyalogezred helyben állomásozó zászlóaljja mint minden évben, úgy tegnap is megülte tulajdonosának, a vitéz törököt verő Laudon tábornoknak emlékünnapját. Reggel az egész zászlóalj Nemetz cs. és kir. százados vezénylete alatt teljes díszben, a róm. kath. plébánia-templom elé vonult, míg a tisztikar Ulrich alezredes-parancsnokkal részt vett az istentiszteleten, melyet Szabó apátplébános segédlet mellett szolgáltattott. Mire után a zászlóalj visszatért a kaszárnnyába. A legénység egész napra szabad kimenőt nyert.

Prielle Cornélia nagyott nézett és beleegyezett! rögtön rohant Petőfi a paphoz, de az nem akará megesketni őket. Másnapra azután lelohadt a tűz s elmaradt a házasság.

Különben a költők többnyire hamar megszeretnek valakit s hamar kiseretnek valakiből, tehát sokat szeretnek. E tekintetben Goethe áll legelső helyen, mert neki 11 ismert szerelmi viszonya volt. Az ellenkezőre például Dantét hozom fel, kinek csak egy szerelme volt egész életében s az is csak plátói viszony volt, mert egy más nőt vett nőül, illemházasságot kötött.

S csudálatos valami, amint a költők a házasság ígáját nyakukba veszik, rendesen elhallgatnak. Ez nem éppen hízogó a hölgyekre nézve egyfelől; de másfelől bóknak is vehetik, hasonlítván a költőt a madárhoz, mely ha párját megtalálta, elvonul vele a boldogság ölére, a puha fészekbe s nem dalol, hallgat, mert nincs hangja a legnagyobb boldogság megdallolására. Kívételt képez itt Petőfi, ki feleségéhez írta legszebb dalait a mézeshegyekben.

Költővel együtt jár a szerelem... Mi lenne a világból, ha még a költő sem táplálná ezt a szent lángot, mely mindinkább kezd kiveszni a szivekből? Hisz már akadt egy francia író, ki vastag könyvet írt arról, hogy a szerelem a szaglason alapszik. E kor istene az anyaborjú, mely elnyeli Amor szobrai s lesz idő, mikor a szerelmet csak régi költők dalaiból fogják ismerni s a jövő kor gyermeke mosolyogva kérdi: „Mi lehetett az a bolond ház, mely annyira megzavarta egykor az emberiség szívet?...“

S lesz majd a jövőben orvos, aki ki fogja sütni, hogy az járványos betegség volt, melyet szállingó bacillusok terjesztettek tovább...

Bolygó.

— **A muzslyai plébánia.** Említettük, hogy a muzslyai telepeselek megkapták a külön plébániát, jukát s hogy a paplak elkészítéséhez már legközelebb hozzá fognak. A miniszter most megbizta az államépítészeti hivatalt, hogy mielőbb kösse meg a vállalati szerződést. Ez uton is figyelmeztetjük a nagybecskereki vállalkozókat, hogy a közelebbi feltételek iránt az említett hivatalban tudakozódjanak. Az intéző körök úgy tervezik, hogy a paplak decemberig készüljön el, a muzslyaiak tehát Krisztinkindlibe a régen óhajtott plébánost fogják kapni.

— **A zenekedvelők egyesülete.** Ez a derék egyesület, mely legutóbbi hangversenyével ismét fényes tanujelét adta életképességének, multkori sikerült hangversenyét jövő csütörtökön (20.) megismétli. Ezt az eszmét annál sikerültebbnek kell tartanunk, mert a hangversenyt talán szabadban lehet majd megtartani.

— **A tiszai regatta-szövetség közgyűlése.** A szegedi, nagybecskereki, temesvári és aradi evezős-egyletek a napokban tartották Temesvárt szövetségi közgyűlést, melyen a szövetség elnökévé Vásárhelyi Béla főrendiházi tagot, alelnökévé Ujj József szegedi, pénztárossá: dr. Gerle Imre szegedi, titkárrá: dr. Rainer Emil szegedi evezős egyleti tagokat választották. A közgyűlés azután az idei szövetségi verseny idejét szeptember 10 ére állapította meg. Az eddigi jelentkezésekből ítélve mind a négy egylet részt fog venni e versenyen. Remélik, hogy a budapestiek is lerándulnak a versenyre.

— **A „Torontál“ sajtópöre.** Engel Mihály pécsi lakos és bornagykereskedő dr. Brájjer Lajos, a „Torontál“ című politikai napilap felelős szerkesztője ellen a btk. 258, 259 és 261 §-aiba ütköző sajtó utján elkövetett rágalalmazás és becsületsértés vétségének megtorlása miatt a pécsi kir. törvényszékhez mint esküdtzéki sajtóbiróságához sajtóügyi följelentést adott be.

— **Halálozás.** Telbisz Ede budapesti széles körökben ismert királyi adóvégrehajtó, a korán elhunyt Telbisz Jenő zongoraművész édes atya, Budapesten meghalt. Temetése tegnap ment végbe. Telbisz Ede, a bolgár származású, de kiváló magyarra lett bánati Telbisz-nemzetség sarja, Telbisz János dugazda zombolyai kereskedőnek fia, 1824-ben született Zombolyán. Iskoláit Szegeden és Pesten elvégezvén, 1845-ben ügyvédi diplomát nyert és feleségül vevén Lombay Karolinát, szülőhelyén, Zombolyán, nyitott ügyvédi irodát. Mint fiatal ügyvéd hamar nyert jó hírnevet. 1848-ban Torontál-megye zombolyai járásnak esküdtjévé és szolgabírájává választották. Ezen mozgalmas időben jeles szolgálásokat tett a közügyek körül. Mint nemzetőr harcolt a lázadó seregek ellen. A világsi fegyverletétel után menedéket nyújtott a menekülő honvédeknek, köztük sógorának, Lombay Imre pestvárosi főkapitánynak, aki halálra volt ítélve. Es a segélynyújtásban nem kimélvén áldozatot, ez vagyonát nagyon megapasztotta, minek következtében 1861-ben Budapesten telepedett meg. Károly fia huszárőrnagy lett, Jenő fia mint zongoraművész tünt ki. Emma leánya, akit Szeiczey Gusztáv vett feleségül, a főváros széles köreiben köztisztviselőben részesült. Vagyonának elvesztéséért kárpótolta gyermekeinek jósága. Az ügyvédségre bekövetkezett mostoha viszonyok miatt közszolgálatba lépett, 1879-ben a fővároshoz adóvégrehajtóvá lett kinevezve és egyike lett az államosított végrehajtóknak.

— **A Sirina-tó lecsapolása.** Törökkanizsa község képviselőtestülete kimondta, hogy a község mint erkölcsi testület telekkönyvi tulajdonát képező, ugynevezett Schirina tavat, mely mintegy 300 katasztrális hold kiterjedésű, nemkülönbén a községi legelőt is, mely körül-belül 1100 holdnyi, — a törökkanizsai belviz lecsapoló társulat árterébe felvételi, jóváhagyván egyidejűleg mindazon megállapodásokat, a melyek e tekintetben a nevezett társulat s a község képviselőtestülete által kiküldött bizottság együttes tárgyalásai során létesültek. A határozat most kerül jóváhagyás végett a törvényhatósági bizottság elé. A fontossága kétségen kívül nagy, mivel a tó lecsapolása után a mintegy 300 hold szántóföld is kertnek alkalmas terület a községnek előreláthatólag 4500 frtot fog jövedelmezni. Ez által aztán beszállítható lesz az amagy is magas pótdó. Javulni fognak a lecsapolással a községi legelők, főleg pedig Törökkanizsa és Torontál-Józseffalva községek közegészségügyi viszonyai, a mi tulajdonképpen kiindulási pontját képezte a szóban forgó határozatnak. Az orvosi vélemény szerint a tó vize

az azt környező parti legelőkről lefolyó csapadék vizek állandó medencéje, a mely a melegebb évszakok beálltával roppant büzt terjeszt s a levegőt miazmákkal inficiálván, egészségtelenné teszi. Így származik aztán nyár idején a tömerek typhus és malária azon a vidéken. Az egyeség szerint a község mint erkölcsi testület a Sirina legelő bevonásáért fizet beruházás címén a már felvett 120.000 frt és 50.600 frt kölcsönök eddigi törlesztése fejében a megjelölt aránynak megfelelően 5739 frt 12 krt. Tekintve pedig azon körülményt, hogy a község vagyoni viszonyai nem engedik meg, hogy ezen összeget egyszerre fizesse le, a társulat beleegyezik abba, hogy a község az összeget 10 egymásután következő év alatt fizeti vissza 5% hátraléki kamatokkal. Köteles azonkívül a község az évenként felmerülő fentartási stb. költségek reá eső részét szintén befizetni. Viszont a társulat kötelezi magát, hogy a kötelekbe folveendő Sirina legelő vizének levezetésére szükséges fűcsatornát kiépíti és zsilipekkel ellátja.

— **Hymen.** E d e n b u r g Lajos nagybecskereki törvényszéki irodaigazgató a napokban tartotta eljegyzését Tisch Mór aradi városi orvos szépséges gyámleányával.

— **Szegény tanítónők.** Nem azokról a sánálatraméltó leányokról létszen szó következőkben, kik 4 évi keserves magolás után hálás köszönettel kénytelenek elfogadni egy 300 frtos állást, hanem azoknak a délvideki tanítónőknek a kalandját kell elmondanunk, kik a minap Lippára tévedtek, ahol, mint ismeretes, tanítógyűlést tartottak a héten. Az eset a Délmagyarországi Közlöny szerint úgy esett, hogy egy lippai úrvigan mulatott annak a szállónak az éttermében, hol a tanítónők laktak. Hogy, hogy nem, épp abba a szobába tévedt, a hol több tanítónő volt elszállásolva. Óriási sikoltozás hangzott föl, a mikor belépett; a nagy sikoltozás okát megmagyarázza az, hogy a tanítónőket csak pár pillanat választotta el attól, hogy lefeküdjenek. A pajzán úr, ki állítólag tisztviselő, azonban nem ijedt meg a dobhártya repsző sikoltozástól, hanem enyelegni kezdett a megijedt tanítónőkkel. Erre azok közül többen kiszaladtak s az ő hívásukra elősietett több erős, a tornázásban megedzett tanító, a kik az eltévedt tisztviselőt úgy elverték, mint ha csak az összes tantárgyakból nem tudott volna semmit, aztán pedig a lehető legrövidebb uton kidobták. Hősünk, a kidobott provokáltatta a nagyerejű tanítókat, a kik azonban kijelentették, hogy csak az esetben adnak neki légtételt, ha a megsértett tanítónőktől bocsánatot kér. Ezt a hős lealázónak tartotta s e helyett megbizottáival jegyzőkönyvet vettetett föl, hogy a tanító urak nem adtak légtételt. És ő az ügyet befejeztnek nyilvánítja... Sohse legyen a tanító uraknak nagyobb bajuk.

— **Kamarai gyakornokok.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara részéről különösen a saját kebelében megüresedett állásokra kiírt pályázatok alkalmából ismételtelen tapasztaltatott, hogy állásokra, melyeknél szakirányu, nevezetesen közgazdasági alapképzettség kívántatik, megfelelő pályázó csak felette gyér számban, sőt egyáltalán alig akad. Ez pedig nagy kár nemcsak a kamarai intézmény, hanem a közügy szempontjából is; mert innét ered, hogy közigazgatásunk nélkülözi az ipari és kereskedelmi ügyekben járatos egyéneket. E bajon legalább részlegesen segitendő, a kamara legutóbbi ülésének határozatából felhívja azon jogvégeztett egyéneket, kik jelzett és számos közpályán nagy előnyöket biztosító kvalifikációt megszerezni óhajtják, hogy e célból egy évi önkéntes, tehát díjtalan, gyakornoki szolgálatra a kamara elnökségénél jelentkezzenek.

— **Tanítók kirándulása.** A délmagyarországi tanító-egylet tagjaiból 120 főnyi csoport Hunyadmegyébe rándult és első állomásukat tartották Déván, hol Koncz Domokos polgármester a község lelkes éljenzése mellett beszéddel üdvözölte az érkezőket. Schenk Jakab elnök hálásan megköszönvén a fogadtatást, hangoztatta, hogy a délvidek kétajku lakosságának képviselőiben zárandokolnak a szép megye történelmi emlékeihez, hogy a testvériség és a hazaszeretet érzelmeit vigyék innen. A társaság Déváról Piskire utazott, hol a honvédelemnél ünnepélyt rendezett, koszorut helyezve az emlékre. Majd Vajdahunyadon felkeresték Hunyadi János lovagvárát s a vasműveket. Innen Petrozsénybe utaztak

A világ minden tárlatán kintüntetést nyert.

köz...
1. zs...
1. zs...
1. zs...
1. zs...
1. zs...
elv...
Ár...
és tö...
Ös...

Ezen

Huz...

A borszéki borvíz a savanyuvizek királya.

Borszék.

Gyógyfürdő Erdélyben, Csikmegyében, a fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartalma június 15-től szept. 15-ig. Utazás: Szász-Régenig vasuton, onnan a fürdőigazgatóság által szubvencionált gyorskocsikon. E gyorskocsikra előjegyzést tehetni Miklós, Görög vállalkozóknál. Sz.-Régen. Déli utirány: Brassó Csik-Szereda vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borvíz a savanyuvizek királya, megrendelhető: Igazgatóságnál Borszék. Kapható mindenütt. Nagy-Becskerekén: Ro'sa Béla és Armbruster József uraknál. (484-10.10)

Fürdőre, borvízre nézve minden felvilágosítással, prospektussal, árjegyzékkel szolgál a fürdőüzletigazgatósága Borszék.

Posta, távirda helyben.

Megrendelhető: Igazgatóság, Borszék.

A világ minden tárlatán kitüntetés nyert.

Milleniumi nagy éremmel is kitüntetve.

K Á V É

Fiuméből

közvetlen a tengeri hajóról szétküldve

1 zsák 4 kgr. Rio kávé jó ízű	4.60
1 zsák 4 kgr. Portoriko kávé nagyszemű	5.60
1 zsák 4 kgr. Kuba kávé nagyszemű	5.76
1 zsák 4 kgr. Portoriko gyöngykávé	6.12
1 zsák 4 kgr. kék Java gyöngykávé	6.80

elvámolva, bérmentve és osomagolva minden más költség nélkül. 428-16.10

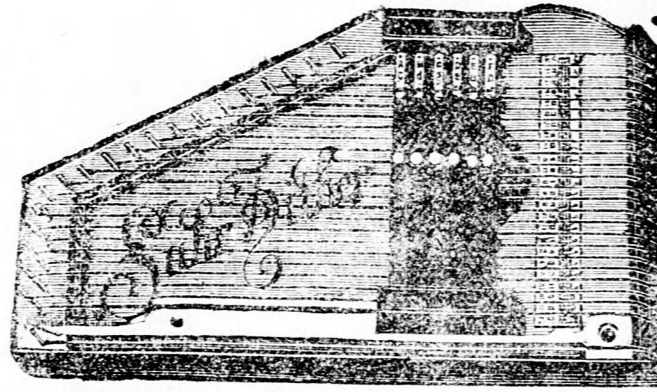
Árjegyzéket és látkepés levelező lapot kívánatra ingyen küld

FRATELLI DEISINGER,

Fiume, szabad kikötő 32.

A magyarországi kávék bevásárlási forrása.

Csak 4 forintért

küldök utánvétellel egy nagy, igen finom hangverseny akkord éterát 6 billentyűvel, 25 hurral, igen finoman fenyvezve s elegánsan kialakítva, kényelmesen hangoltatható, csodás szép hanggal s a rajt való játékok egy óra alatt megteremt ható. Ez a citera előbb kétanyumba került. Ez a gyönyörű hangszer se hiányozhat egy családnál sem. Széjjelküldés teljesen felszerelve, legújabb iskolával, kottatartóval, hangolókészülékkel, kulcsossal, gyűrűvel és dobozzal 3 billentyűs akkord cíterá csak 14, frt (1 frt 75 kr.) Porto és láda minden hangszerhez 1 korona. Naponként érkeznek köszönő levelek. Ilseger fótanító Kletnlobnung-Tessek közvetlenül erre a címre küldi a megrendelést.

Heinr. Suhr, Neuenrade 59. (Németország)

Még minden résztvevő aratógépversenyen, ép úgy 1898. évi július hó 11-én Hódmező-Vásárhelyen is a két első díjjal aranyérmekkel lett kitüntetve.

Mc CORMICK

a világ legrégebbi arató- és fűkaszaló gépgyára Chicagóban.

Magyarországi kizárólagos vezérképviselősege:

BUDAPESTEN MÜLLER és WEISZ VI., Gyár-utca 66.

Ajánlják: a legmegbízhatóbb **MC CORMICK „HUNGARIA“** kéveköto aratógépét, a legtökéletesebb **MC CORMICK „DAISY“** marokrakó aratógépét és a legújabb s legjobb **MC CORMICK „NEW 4.“** fűkaszalógépét.

Számos kitüntetés és elismerő levél igazolja

Legjobb a világon és legkedveltebb

Legjobb a világon és legkedveltebb

KEVEKÖTŐ ARATÓGÉPEK

Mc Cormick gyártmányu gépek bámulatos tökéletességét.

Gépeink nagy számban, a gazdák teljes megelégedésére az ország minden részén működésben vannak.

Szegedi mezőgazdasági kiállítási sorsjegyek.

Főnyeremény: 50,000 korona érték

és több, kisebb-nagyobb nyeremény,

összesen 1006 nyeremény **100,000** korona értékben.

==== Egy sorsjegy ára **20** krajcár. ====

Az összes nyereményeket kívánatra 20% levonással azonnal készpénzben beváltja

Budapesten: a „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 8.,

vagy **Szegeden:** a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénzüintézetek a nyerő kivánságára készek az **50.000** korona értékű főnyereményt

egy hasonértékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becsorélni.

Huzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján, 1899. szeptember hó 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánytözsdékben és egyéb elárusító helyeken.

Viszontelárusítók forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,

Budapest, IX., Üllői-ut 25., Köztelek.

Torontali helyi érdekű vasutak menetrendje.

Érvényes: 1899. évi május hó 1.-től.

Oda.				Nagy-Becskerek—Zsombolya.				Vissza.				Oda.				Nagy-Becskerek—Pancsova.				Vissza.			
Személy-vonat				V.-v.				Személy-vonat				V.-v.				Sz.-v.				V.-v.			
2. 4. 6. 12.				1.				1. 3. 5. 11.				104. 112. 102				101. 111.							
I-III. osztály								I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály							
				ind. Budapest-nyugati-pályaudvar . ér.				740 715				ind. Budapest-nyugati-pályaudvar erk.				740 715							
				" Szeged				406 254				" Szeged				406 254							
				ind. Nagy-Kikinda				1142 1142				ind. Nagy-Kikinda				1142 1142							
				ind. Nagy-Becskerek (2.)				1139 1139				ind. Nagy-Becskerek (2.)				1139 1139							
				" N.-Becskerek-Bpart (2. 7.) ind.				849 1138				" N.-Becskerek-Bp. (1. 7.) ind.				1035 600							
				" N.-Becskerek-Bpart (2. 7.) ind.				840 1131				" N.-Becskerek-Bp. (1. 7.) ind.				1033 558							
				" *Nagy-Becskerek-Gytelep				833 1125				" *N.-Becskerek-Gyártelep				1024 547							
				" ind. Sándorudvar (2.)				832 1124				" ind. Sándorudvar (1.)				1017 637							
				" ind. Pancsova (2.)				1145 500				" ind. Zsombolya (1.)				120 210							
				" ind. Sándorudvar (2.)				821 1114				" ind. Versecz (3.)				1013 534							
				" *Pusztá-Kenderes				814 1107				" ind. Sándorudvar (1.)				1001 522							
				" *Lajosmajor				808 1101				" *Écska-Zsigmondfalva				935 453							
				" Szárca				758 1051				" Tomaszovác				917 432							
				" Szécsány (3. 4.)				746 1038				" Torontál-Ozora				855 496							
				" Versecz (3.)				500 951				" erk. Antalfalva (5.)				943 455							
				" Számos (4.)				707 905				" ind Számos (5.)				812 557							
				" Antalfalva (5.) (Számoson át)				612 743				" Alibunár (4.)				1025 577							
				" Alibunár (4.)				950 913				" N.-Becskerek-Bpart (1.) (Szécsányon át)				118 1122							
				" Alibunár (4.)				950 913				" ind. Temesvár-Józsefváros (6.) (Szécsányon át) erk.				120 900							
				" ind. Versecz (3.)				707 951				" ind. Antalfalva (5.)				849 402							
				" ind. Alibunár (4.)				950 913				" *Torontál-Vásárhely				840 351							
				" ind. Alibunár (4.)				950 913				" Czepája				820 328							
				" ind. Szécsány (3. 4.)				731 1030				" Ferenczhalom				806 311							
				" erk. Módos (6.)				712 1013				" Torontál-almás				756 258							
				" erk. Temesvár-Józsefváros (6.)				835 210				" erk. Pancsova				743 242							
				" ind. Temesvár-Józsefváros (6.)				711 806				" erk. Román-Petre				693 1096							
				" ind. Módos (6.)				701 754				" Versecz (Román-Petrén át)				630 845							
				" Fény				650 327				" Belgrád (hajóval)				615 1140							
				" Párdány				637 315															
				" Jánosföld				627 306															
				" Ó-Telek				617 257															
				" Öregfalva				607 248															
				" Torontál-Ujvár				554 236															
				" Csene				541 218															
				" Kuriácska				534 218															
				" Kécsa				526 211															
				" Klári				512 158															
				" erk. Uj-Zsombolya (7.)				511 157															
				" ind. Uj-Zsombolya (7.)				505 152															
				" erk. Zsombolya (7.)				142 1146															
				" erk. Szeged				700 815															
				" Budapest-nyugati-pályaudvar																			
				" erk. Temesvár-Józsefváros																			

Oda.				Szécsány—Alibunár.				Vissza.											
Személy-vonat				V.-v.				Személy-vonat				Vegyes-vonat							
302. 304. 306. 312.				301. 303. 305. 313. 311.				I-III. osztály				I-III. osztály							
I-III. osztály																			
				ind. Nagy-Becskerek-Bégapart (1.)				849 1138				ind. Nagy-Becskerek-Bégapart (1.)				849 1138			
				" Zsombolya (1.)				1013 120				" Zsombolya (1.)				1029 120			
				" ind. Versecz (3.)				950 913				" ind. Versecz (3.)				950 913			
				" ind. Szécsány (1. 3.)				741 1026				" ind. Szécsány (1. 3.)				741 1026			
				" Csott (3.)				735 1020				" Csott (3.)				735 1020			
				" *Bóka megállóhely				729 1014				" *Bóka megállóhely				729 1014			
				" Jarkovác				718 1002				" Jarkovác				718 1002			
				" erk. Számos (5.)				707 951				" erk. Számos (5.)				707 951			
				" ind. Pancsova (2.) (Antalfalván át)								" ind. Pancsova (2.) (Antalfalván át)							
				" Antalfalva (5.)				148 747				" Antalfalva (5.)				148 747			
				" ind. N.-Becskerek (2.) (Antalfalván át) erk.				603 603				" ind. N.-Becskerek (2.) (Antalfalván át) erk.				603 603			
				" erk. N.-Becskerek (2.) (Antalfalván át) ind.								" erk. N.-Becskerek (2.) (Antalfalván át) ind.							
				" Antalfalva (5.)				905 411				" Antalfalva (5.)				905 411			
				" erk. Pancsova (2.) (Antalfalván át)				743 242				" erk. Pancsova (2.) (Antalfalván át)				743 242			
				" ind. Számos (5.)				702 1251				" ind. Számos (5.)				702 1251			
				" Dobricza				652 1241				" Dobricza				652 1241			
				" Ferdinándfalva				646 1235				" Ferdinándfalva				646 1235			
				" Iláncsa				637 1226				" Iláncsa				637 1226			
				" Kevi-Szóllős				628 1217				" Kevi-Szóllős				628 1217			
				" Uj-Alibunár				616 1205				" Uj-Alibunár				616 1205			
				" erk. Alibunár				612 587				" erk. Alibunár				612 587			
				" erk. Versecz								" erk. Versecz							
				" erk. Temes-Kubin				350 201				" erk. Temes-Kubin				350 201			

Keskenyvágányú vonal.

Oda.				Nagy-Becskerek-Bégapart—Zsombolya.				Vissza.											
Vegyes-vonat				Személy-v.				Vegyes-vonat				Személy-v.							
524. 526. 522. 502. 504.				525. 523. 521. 501. 503.				I-III. osztály				I-III. osztály							
I-III. osztály																			
				ind. N.-Becskerek-Bpart (1. 2.) erk.				624 1045				ind. N.-Becskerek-Bpart (1. 2.) erk.				624 1045			
				" Németh-utca				620 1042				" Németh-utca				620 1042			
				" Ferencz-József-ter				616 1038				" Ferencz-József-ter				616 1038			
				" Korona-szálloda				612 1034				" Korona-szálloda				612 1034			
				" Temesvári-utca				608 1030				" Temesvári-utca				608 1030			
				" Nagy-Becskerek-Vámház				604 1026				" Nagy-Becskerek-Vámház				604 1026			
				" Klekk megállóhely				549 1012				" Klekk megállóhely				549 1012			
				" Klekk				545 1008				" Klekk				545 1008			
				" Katalinfalva				538 951				" Katalinfalva				538 951			
				" Katalinfalva megállóhely				532 944				" Katalinfalva megállóhely				532 944			
				" Béga-Szent-György				514 935				" Béga-Szent-György				514 935			
				" Ittvárnok-Rogendorf				457 917				" Ittvárnok-Rogendorf				457 917			
				" Csósztelek				401 849				" Csósztelek				401 849			
				" *Pálmajor				846 439				" *Pálmajor				846 439			
				" *Jánosmajor				427 831				" *Jánosmajor				427 831			
				" Magyar-Czernya				406 825				" Magyar-Czernya				406 825			
				" *Karolinamajor				359 818				" *Karolinamajor				359 818			
				" *Leonamajor				353 812				" *Leonamajor				353 812			
				" Németh-Czernya				337 807				" Németh-Czernya				337 807			
				" Juliamajor				329 747				" Juliamajor				329 747			
				" erk. Uj-Zsombolya (1.)				312 731				" erk. Uj-Zsombolya (1.)				312 731			
				" ind. Uj-Zsombolya (1.)				308 728				" ind. Uj-Zsombolya (1.)				308 728			
				" erk. Zsombolya (1.)				300 720				" erk. Zsombolya (1.)				300 720			
				" Szeged				455 1146				" Szeged				455 1146			
				" Budapest nyugati pályaudvar				1035 815				" Budapest nyugati pályaudvar				1035 815			
				" Temesvár-Józsefváros				545 410				" Temesvár-Józsefváros				545 410			

Jelmagyarázat: *) Feltételes megálló fel- vagy leszálló utasok számára.
Megjegyzések: 1. Az állomások neve mellett balról álló idóadatok felülről lefelé, a jobbról állók pedig atülről felfelé olvassandók. — 2. Az indulási és érkezési idők középeurópai időre vonatkoznak. — 3. Az éjjeli idők, esti 6 óráig reggeli 5 óráig, a vasárnaponkénti közvetített csatlakozások idóadataiban az órák vastagabb számjegyekkel aláhúzásával van kitüntetve. — 4. A csatlakozó vonalak kisebb betűkkel vannak nyomtatva; a gyorsvonatok által idegen vasutak csatlakozási adatainak helyességéért felelősség nem vállalatik. — 5. Az vonal menetrendjének sorszáma. — A személyszállító vonatok részletes menetrendjét tartalmazó zsebrebrű könyvecske 10 fillért az állomásokon a személypénztárnál kaphatók.

Oda.				Szécsány—Versecz.				Vissza.											
Sz.-v.				V.-v.				Sz.-v.				V.-v.							
202. 212.				3.				211. 201.				I-III. osztály							
I-III. osztály																			
				ind. Nagy-Becskerek-Bégapart (1.) erk.				849 1022				ind. Nagy-Becskerek-Bégapart (1.) erk.				849 1022			
				" Számos (4.)				707 502				" Számos (4.)				707 502			
				" Antalfalva (5.)				411 242				" Antalfalva (5.)				411 242			
				" Pancsova (2.) (Antalfalván Számoson át)								" Pancsova (2.) (Antalfalván Számoson át)							
				" Alibunár (4.)				612 210				" Alibunár (4.)				612 210			
				" ind. Zsombolya (1.)				1015 210				" ind. Zsombolya (1.)				1015 210			
				" ind. Szécsány (1. 4.)				742 615				" ind. Szécsány (1. 4.)				742 615			
				" Csott (4.)				749 623				" Csott (4.)				749 623			
				" erk. Bóka				629 712				" erk. Bóka				629 712			
				" erk. Zsebely								" erk. Zsebely							
				" ind. Zsebely				1235 313				" ind. Zsebely				1235 313			
				" ind. Bóka				755 631				" ind. Bóka				755 631			
				" Kanak				810 651				" Kanak				810 651			
				" O-Lécz				819 701				" O-Lécz				819 701			
				" Széchenfalva R-Istvánvölgy				828 713				" Széchenfalva R-Istvánvölgy				828 713			
				" Györgyháza				837 728				" Györgyháza				837 728			
				" Uj Zichyfalva				849 747				" Uj Zichyfalva				849 747			
				" Nagy Margita				904 807				" Nagy Margita				904 807			
				" Laudontanya				913 819				" Laudontanya				913 819			
				" *Szivattyutelep				919 829				" *Szivattyutelep				919 829			
				" Bethlentanya				930 843				" Bethlentanya				930 843			
				" *Temes-Paulis				938 853				" *Temes-Paulis				938 853			
				" Verseczrét				946 907				" Verseczrét				946 907			
				" erk. Versecz				950 913				" erk. Versecz				950 913			
				" erk. Temesvár-Józsefváros				129 210				" erk. Temesvár-Józsefváros				129 210			
				" Budapest-nyugati-pályaudvar				740 815				" Budapest-nyugati-pályaudvar				740 815			
				" Baziás				1144 325				" Baziás				1144 325			
				" Gattaja				610 252				" Gattaja				610 252			